

נייער פארענליכע פאליטישע אונטערשייד

אונטערשייד פאליטישע אונטערשייד פאליטישע אונטערשייד

Nr. 298/1593 Łódź, Niedziela 23 grudnia 1928 r. זעקסטער יאהרגאנג לאדז, זונטאג י טבת תרפ"ט Nr. 298/1593

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71. | 24-71 פיעטריקאווער 21, טע"פ, 24-71

נאך לאנגע און שווערע לייצע איז פרייטאג ביינאכט, דעם 21-טען ד. ת. געשטארבטן אין בליהענדען עלטער פון 20 יאהר אונטער הייסגעליבטע מאכטער און טייערע שוועסטער

נייע שרה בת ר' הלל נ"י פרענקער

די לוי'ה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 23 דעצעמבער 1928, 12 א זיגער בייטאג פון טרויער-הויז ויליזש גאס 1, וועגן וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרוערנדע פאמיליע.

GUTE SOLIDE
HERRENSTOFFE für JEDEN ZWECK
DAMENSTOFFE für MÄNTEL u. KOSTÜME
WOLLENE KLEIDERSTOFFE
empfiehlt zu mässigen Preisen

TUCHHANDLUNG
G. E. Restel
LODZ
84 Petrikauer 84
Spezialität
Leonhardtsche Waren

בלב נשבר אנו מודיעים על האסון הגדול שקרנו בהלקח מאתנו אחרי מחלה כבדה וממושכה בשנת 61 לחייו את בעלי זאביו הוקר

נייע מאיר נתן גבריאל הכהן רינגארט

החלוי תהיה היום, ביום א' פ' וידו י' לח' טבת, בשעה 12 בבקר מבית האבל פל. וואלאשטי 10.

מטפחתו המתאבלת.

2186

האסע-
שרענה

פאר סחרים און פראווי-
צער קאאפעראטיווען-בענק
געלעזענהייטליך און ביליג
צו פערקויפען אויף
גוטע בעדינגונגען. צו ער-
פאָרען אין טדמ. 0288

נאך קורצע און שווערע לייצע איז געשטארבן אין עלטער פון 62 יאהר געטאָרבען מיין הייס-
געליבטער מאן, אונזער ליבער פאָטער, שוויגער-פאָטער, גרויספאָטער, ברודער, שוועגער און אַנקל

נייע מרדכי אדאמאוויטש

ביר יונה ז"ל

(געב' סטאָרשי פעלדשער.)

די לוי'ה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 23 טען דעצעמבער ד. י. 12 א זיגער בייטאג
פון טרויער-הויז אלעקסאנדריסקא גאס 20, וועגן וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרוערנדע הינטערבליבענע.

אכטונג, בעקער-מייסטער איז לאדז.

היינט, זונטאג, דעם 23-טען דעצעמבער ד. י. פינקטליך 6 א זיגער אונטער
קומט פאר אין אייגענעם לאָקאל ווסכאָדניץ 57

א פערזאמלונג

פון אונזערע מיטגלידער.

טאָג-אָרדנונג: 1) בעיקר פון דער בעקער-קאָמפערענץ וועלכע איז פאָרגע-
קומען אין וואַרשא. 2) פערשידענעס. מיר בעטען פינקטליך צו קומען.

די פערזאמלונג.

Dr. HELLEP

מעדיצינישע פאר הייס-
ווערשישע קראַנקהייטען.
2 נאָוראָס 2
נעמט אן בון 10 טיילן 1-2
און פון 4-8 טיילן פאר פרויען
טעפזיל פון 4-5 נאָכטונג
פאר אונטערשיידליכע דעשענישע-
טריבען.

צוריסגעכעהרט.

אונזער געהערטען מיטגליד **היים בוסקאוואדא**
צאליב דעם טויט פון זיין יונג-פערשטארבענע טאכטער

נייע ברכה נחמה

דייקען מיר אויס אונזער טיפסטען ביליד.
המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

ת"ת "מחזיקי אמוני"
פעפער גאס 7.

צאהרמ נישמ איבער!

פערגעסט נישט אז די פערפומעריע

S. BUCHWAJC, Łódź, Piotrkowska 22, TELEF. 34-13

איז געוועזען און בלייבט ביליג.

דארט בעקומט איהר צו שפאט-ביליגע פרייען פערפומען, זייפען, פודער, אינ-און אויסלענדישע
פעמערלונגן, יעדער קליינער בעקומט ראטיס 1 פלאקאן אריינגעלען פערפום און 1 סובקע קרעם "FASCYNATA".

מיניסטער מיישטאדירטש אין דימיטיע

אלס יוסטיץ-מיניסטער איז נאמינירט געווארען סטאניסלאוו צאר.

דער ש. א. 22. (טעלעפאניש פון אונזער קאר) רעספאנדענט) היינט 10 און ווינער אינדערפריה איז פרעמיער פארטעל אונזער אין שלאס, וואו ער איז אויפגענומען געווארען דורכ'ן פרעזידענט אויף אן איריענין, וועלכע האט געדויערט דריי פארטעל שעה. בעה דער דאזיגער איריענין האט דער פרעזידענט אונטערגעשריבען צוויי דעקרטען; איינעס וועגן דער דימיטיע פון יוסטיץ מיניסטער מיישטאדירטש און דעם צווייטען וועגן נאמינירען אויפ'ן אַמט פון יוסטיץ מיניסטער דעם ביוואויטען וועזענליכע מיניסטער צאר.

מיישטאדירטש איז אויך געזען א נענגער פון פאליגער רעאָנאָזאָציע פון געריכט-וועזען, און און ס'האט געמוזט געפינען אומזען וואָס זאל היכף די רעאָנאָזאָציע דורכפירען, צווישן מיישטאדירטש ווישן און דעם פרעמיער פארטעל זענען אויך געזען מיינונגס-פערשידנהייטען אין דער פראגע פון דער "רעאָנאָזאָציע" דער נייער מיניסטער צאר און אן אַנדערענער פון הייפ'דיגער דורכפירונג פון דער רעאָנאָזאָציע פון געריכט-וועזען נישט קונדענדיג דערזוי וואָס דער סייס האט בעשלאָסען די פראגע אָפצולעגען אויף א יאָר צייט, מיניסטער צאר האלט, און כל זמן דער סענאט האט נישט בעשלאָסען די פראגע אָפצולעגען פערפֿיכטעט די ראַטע פון דעם יאָנאָר אויף אַרוםצופירען די רעאָנאָזאָציע.

אלס ערשטער פּעלייזאַ פון דער דאָזיגער רעאָנאָזאָציע זאל אלס ערשטער פאָרוועגער פון העכסטען געריכט בעשטימט ווערען דער גענער ראַל ראַנעץ.

דעם מיניסטער מיישטאדירטש זענען פאָרגעלעגט געוואָרען פערשידענע אַנדערע אַמטען, אָבער ער האט אַלע פאָרשלאָגען אָפגעוואָרפּען.

12 און ווינער בייטאָג האט דער ניינאָמינירטער יוסטיץ מיניסטער ה' סטאניסלאוו צאר אָפגעגעבען די שבעה פאָרן סלובודער-וועזען.

די גאז-קאטאסטראפע אין לאנדאן.

פיל הייזער דראַהט איינצופאלען.

לאנדאן, 22. (טעל.) די אויפרייסען אין די אונטער-דריטע גאז-רעהרען האָבען פֿערניכטעט ברויטע שטחים און פיל הייזער דראַהט איינצופאַלען. דער גאזער שטח פון די אויפרייסען איז ערקלערט געוואָרען אַלס געפֿעהרליכע. די פּיער-לעסער הייסען אויף די בעדראַהטע גאַסען טאָג און נאַכט. דאָס מיינער אונטער דער ערד בוישע-וועט ווייטער און געהט צו דער הויפט גאַס אין

פערפלייצונג אין לענינגראד. 17 גראָד פּרעסט אין אפריקא.

פ. א. ר. 22. (טעל.) אין צפון-אפריקא איז נאָטירט געוואָרען אַ סעמפּערצאָר פון 17 גראָד פּרָאָס. אַזע סעמפּערצאָר אין אפריקא איז ביז איצט נאָך נישט נאָטירט געוואָרען.

פערברענט געווארען אן אפערן פרימאדאנע

פ. א. ר. 22. (טעל.) אין דער גארדע-ראָב פון שטאַטישען סעצטער אין נאַנס, איז די אָפּערן-פרימאָדאָנע לאַנסעל צוליב אונטערזיכטיג-קייט ציגענאָגען צום גאָז אויפֿווען. בעד דער האָבען זיך אויף איהר אָנגעצונדען די קליידער און איז פערברענט געוואָרען און אָף טויט.

ענד-צייטערניש אין פאלעומאָ.

ר. א. 22. (טעל.) אין פאלעומאָ האט מען געכטען ביינאַכט געפיהלט אַנ-ערד-צייטערניש, וועלכע האט געדויערט עטליכע סעקונדען.

זייצונג פון צייטיש. אקציאָנס-קאָמיטעט.

בערלין, 22. (טעל.) סעלענראַפּיש) אויף דער פּרייטאָנדיגער זייצונג פון צייטישען אָקציאָנס קאָמיטעט זענען פאָרגעקומען די דעבאַטען אַרום פּראָפּ. וויצמאַנס פּעריכט. ר"ר גליקסמאַן פון א"י (רעאַקטאָר פון דאָרין) האלט און מ'דאַרף אָפּהייטען די בעשלוסען פון קאָנגרעס פּונע. דער בערלייטערונג פון דער אַגענץ. מאַרשאַלס דעקלאַראַציע נישט די דאָזיגע נאַראַטיוען ס'רעדען נאָך אַ נאַנע ריזע רעדנער.

מאיר גראַסמאַן ערקלערט, און האט די רעוועד יאָניסטען זענען געווען פון דער פערפרייטערטער אַגענץ און זיי אַנערקענען די פערפרייטערונג פאַר ערליך, וועלע זי יאָנדרעסטוועגען פון דער אַרגאַנזאָציע נישט אַרויסטרעטען און וועלען אָפּוואַרטען די רעוועדען. ריז (אחדות העבודה) פערלאנגט און מ'זאל און דער אַסעריקאָנער פערטרעטונג איר בערלאָנע אַ פּלאַץ פאַר די יודישע אַרבייטער אַר-אָנאָזאָציעס. ס'רעדען נאָך שפּריצאַק, פּישמאַן

"בית-יתומים"
40 גערזשער 40
טובת דעם "בית-יתומים", זגערזשער 40.

א גראַנדיעזע טעאטער-פארשטעלונג
טובת דעם "בית-יתומים", זגערזשער 40.

זאל "פילהארמאניע"
נאדוטאוויטש-גאס 20.

הערצער צו פערקריפען

טענען אויסגעפיהרט פון בעז. טענען מיעטשיסלאוו הוקאוסקי, וועלכער וועט טאנצען פּוּנ-גירלס. נייע דעקאָראַציעס, רייכע אויסשטאַטונג. אַלע אַרטיסטען אין נייע דעקאָראַציעס. די קליינע צאָהל איבערגעבליבענע בילדען צו עקזיפּען היינט ביז 2 זיינער נאָכמ. אין קאַנצערלאַרע פון בית יתומים זגערזשער 40, זונטאָג אַ גאַנצען טאָג ביי דער קאַסע פון פּילהארמאניע.

זו דער חתונה פון אינגערע נאָהנטע, ליבע מיטאַרבייטער:

איוואבעלא יאָקיש

מיט אלעקסאַנדער זאַבלודקאָוסקי
ווינשט מזל טוב דער אַרר. ט.

זו דער חתונה פון כיינע פריינד:

איוואבעלא יאָקיש

מיט אלעקסאַנדער זאַבלודקאָוסקי
מיינע אַרצינגסטע גליקוואַנשען דורך ביינעלמאַן.

פרייז 2 זל. שנעל און רעיעל! פרייז 2 זל.
רעכטס-קאַנסולענטיען-ביוראַ

"פאראדא"-PORADA

10 פיעטריקאווער 10

אונסער דער לייטונג פון אַ לאַנגיעהיגען און רוטינירען געריכטס-סעקרעטאַר. שרייבט אַלערליי ביטעס און אַפּעלאַציעס, קלאַוויילעס אין זאַבען-פיעטשעניעס. אינאַרמירט און שרייבט אין אַלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין סרפּעדע סרפּאַכען. אויסקויפּען פון פּאַסענטיען.

אנאנסז

אין נייעם פּאַרלעמאַנט האָבען דעם בעסטען עו פּאַלג און

קאנפּעקציאָנער-פערבאַנד

לאָדז, קאָנסטאַנטינער 10.

דינסטאָג, דעם 25 טען דעצעמבער ד. י. 5, אַ זיינער נאָכמיטאַג וועט פּאַרקומען אין איי-גענעם לאָקאַל אויף קאַנסטאַנטינער 10

די יעהרליכע ארגעמיינע פערזאַמלונג

פון אינווערע סיטגלידער מיט פּאַלגנדער טאַג-אַרדנונג:

- ערעצונג פון דער אַלגעמיינער פּערזאַמלונג, (2) וועהלען פון אַפּאַרווענדען צו דער פּערזאַמלונג, (3) קאַסע-און טעטיגקייטס-בעריכט פון יאָהר 1928, (4) וועהלען פון אַ נייער פּערזאַמלונג, (5) בעשטימען דעם ביהודשעס פאַר 1929, (6) פּרייע פּאַרשלאָגען, (7) פּערשידענעס. אינ'ם פּאַל, און ס'וועט נישט ערשיינען צו דער צייט די פּאַרגעשריבענע דורך די סטאַטוטען צאָהל מיטגלידער, וועט די אַלגעמיינע פּערזאַמלונג פּאַרקומען צום צווייטען סעריען דעסלעבען טאָג אינ'ם זעלבען לאָקאַל, 7 זיינער אין אַווענד און וועט זיין בעטלוס-פּעהיג ביי יעדער צאָהל מיטגלידער. 3306

וואַרנונג!

צוליב דעם, וואָס עס האָבען זיך בעוויזען אין שטאַט וועקסלען מיט אַ סעמפּעל ס. מ'יע-דיזינקי און נ. נעלקענבוים אונטערשריפט בלויז מיעדזינסקי, ערקלער איך אַזעלכע פאַר פּאַלשע און וואָרען אַזעלכע וועקסלען נישט אַז געהאָטן, געזען די פּערשרייטער פון די געפּעלשטע וועקסלען, וועל איך געריכטליך צוויסערעטען. מיט אַכטונג

נ. נעלקענבוים, ווסקאָדניא 14

פארטישער מאגאזין פאר זון

עלזאסער אויטאנאמיסט דערשאסען דעם גענעראל-פראקוראר פאשא.

פאר יום, 22 (17טע. 22) אויפן פראנצויזישן גענעראל-פראקוראר פאשא איז געמאכט געווארן צווישן אים, בעת וועלכען דער פראקוראר איז דער שאסען געווארען.

דער אנהאלער האט זיך אליין איבערגעגעבן צו דער הענד פון דער פאליציי. ער הייסט בענז, איז אלט 28 יאהר און וואוינט אין וויי-טענבורג, דער אנהאל איז פארגעקומען צוליב דעם, וואס פאשא איז ארויסגעטרעטען אלס בע-שולדיגער אין פראצעס פון די עלזאסער אויטאנא-מיסטען. ער אליין איז א הייסער אנהענגער פון די אויטאנאמיסטען.

דער צושטאנד פון פאשא איז זעהר געפערליך.

גענו. זשעליגאווסקי וויל אריין-טרעטען אין פ.פ.פ.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) גענו. זשעלי-גאווסקי האט זיך געווענדעט צו דער פ.פ.פ. אין זיילאג מ'זאל איהם צונעהמען אלס מיטגליד פון די פ.פ.פ. דער ווילנער קרייז-קאמיטעט האט זיך וועגען דעם געווענדעט צום צענטראל-קאמיטעט קיין ווארשא. ווי בעוואוסט איז גענו. זשעליגאו-ווסקי פאר דער מלחמה געווען א סאציאל-רעוואל-וציאנער.

מיניסטער זאלעסקי ווע-גען יודען אין פוילען.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) אין אנהיי-בערוואו מיט אויסלענדישע וואונדערליכע וועגען די נאציאנאלע מינדערהייטען אין פוילען האט מיניסטער זאלעסקי צווישען אנדערען געזאגט, אז די יודישע מינדערהייט אין פוילען האלט ער פאר א לאזלען פאקטאר און דעריבער געפינען זיך די יודען אינסער דער שוין פון דער רעגירונג. די וועלט הערט נישט משה קיין יודישע אנקלא-גען געגען פוילען, הגם די יודישע מינדערהייטען אין פוילען איז זעהר א צאהלריכע.

אפגעווארפען אלע יודישע אויסגעטרונגען ביים בודזשעס פון בילדונגס-מיניסטערום.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש). פרייטאג איז פארגעקומען די לעצטע ויצונג פון דער בודזשעס קאמיטעט פאר די חגאות, אלע יודישע פארשע-גען און אויסנאם זענען אפגעווארפען געווארען מיט די שטימען פון רעגירונגס-בלאג, פנדעקעס. כ.ד. און פיאטס.

צוריקגעקומען גענו. שיקארסקי.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) פון אונזער קא-רעספאנדענט נאך 1 יאהר אפגעווענהייט איז פון פארו צוריקגעקומען קיין ווארשא דער געווענער פרעמיער גענעראל שיקארסקי.

דער משאות-פערקעהר ווערט אפגעשמעלט אויף 36 שעה.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש). דער קאמי-ניקאציע-מיניסטער האט פארקלערט, אז טרענס-פארט פון סחורות זאל אין די חגאות אפגעשטעלט ווערען אויף 36 שעה. דאס הייסט פון 24-טען 6 א וויגער פארנאכט ביזן 26-טען 6 אינדערפריה גרויסע שרפה אין יודישען קווארטאל אין ריגא. אפגעברענט 20 יודישע מעבעל-געשעפטען.

ריגא, 22 יום"ט טעלעגראפיש. אין יודיש-ען קווארטאל זענען אפגעברענט געווארען 20 יודישע מעבעל געשעפטען. דער שאדען איז זעהר גרויס. פיל יודישע אנגעשטעלטע זענען געבליבען און בעשעטיגונג.

אפגאניסטאנישע מיניסטארעזן איז געפאנגענשאפט

די אויפשטענדיגע מארשירען אויף דער הויפט-שטאט. ווי צו, 22 (טעל. 22). פון לאנדאן מעל-דעס מען, אז אין אפגאניסטאן קומען פאר וויי-טערדיגע סאקרקע קאמפען צווישען דעם קעניג-ליכען מיליטער און די אויפשטענדיגע. די אוי-סטענדיגע האבען גענומען אין געפאנגענשאפט דעם

פערארדנונג וועגען אויפעהאלט פאר פרעמדע אין פוילען.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) פון אונזער קא-רעספאנדענט) אין די נאעהענסטע טעג וועט זיך פער-ווייען א פערארדנונג פון מלוכה-פרעזידענט וועגען פרעמדע, לויט דער ראווער פערארדנונג וועלען די ערלויבניש פאר פרעמדע אויף אויפהאלטען זיך

ראטשילד וויל נישט העלפן קלאצ'ן וויל דער לעצטער איז געווען געגען דרייפויסן.

פאריז, 22 (טעל. 22). צוליב דער קריטי-שער לאגע, אין וועלכער עס געפינט זיך איצט דער געווענער פראנצויזישער פינאנץ-מיניסטער קלאצ'ן, צוליב דער גרויסער אפערע, האט זיך קלאצ'ן גע-ווענדעט צו פאראן ראטשילד, או ער זאל איהם געבען פינאנציעלע הילף.

פאראן ראטשילד האט געוואלט ענטפערען, אז

יודישער ארטיסטען-פעראייז אין פוילען (מיטגליד פון דער אינטערנאציאנאלער אוניע פון די ביהנע-אנגעהעריגע).

א. פ. אויף די ערטער, ווערען אויפגעפארעט אפ-צוהייטען, אז דער אויבענדערמאנטער זאל אין קיין שום פאל נישט בעשעפטיגט ווערען אין יודישע טעאטער-העזען.

די הויפט-פערוואלטונג פון י. א. פ. א. פ. ערקלערט גלייכצייטיג, אז וי האט געשענקט דעם צוטרוי יעקב זילבערס, רעכענענדיג זיך מיט די רעקאמענדאציעס, וועלכער ער האט געהאט פון דער ליסטונג פון דער יודישער אקטיארען-אגודע אין אכעריקא. דאס (ווי אויך די פאלען מיט די ה"ה עמי בלאק און כאריס שאר, ווענען וואס ס'איז שוין אין זינער צייט געמאלדען געווארען) וועט צווינגען דעם יודישען ארטיסטען-פעראייז אין פוילען אויף להבא צו זיין אויסערס פארוויכטן און שטרענג אפילו לגבי פערזאנען, וואס זענען מיטגלידער פון אנדערע ארטיסטען-פעראייזען, אויב זיי וועלען ווע-רען מעטיג אין יודישען טעאטער-העזען אין פוילען.

הויפט-פערוואלטונג פון י. א. פ. א. פ.

זאל פיל-הארמאניע

דינסטאג, דעם 25. דעצעמבער, ד.י. 8.30 א זיגער אוועק

פייערליכער יובילעאום-קאנצערט

געווידמעט דער 40-יעהריגער ארטיסטישער טעטיגקייט

פון וועלט-בעריהמטען יוד. אפערן-זינגער, ארטיסט פון געו. קייזערל. פסטערבורגער אפערע, מייסטער פון יודישען פאלקס-ליד

יוסף ווינאגראדאו

עס נעהמען אויך אנטהיל:

ליילי האקאווסקא | יעקב הירשפעלד

בעקאנטע וויאלין-קונסטלערין | דירעקטאר פון דער ווארשאנער אפערע

אין פאגראס: די שענסטע אפערע, אריעס, ראמאנסען, יוד. פאלקס-לידער, בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון פיל-הארמאניע-זאל.

געגען העכערן דעם באהן-טאריף האט זיך ארויסגעזאגט דער מלוכה-ראט.

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) פון אונזער קא-רעספאנדענט) דער מלוכה-ראט פאר באהן-טאריף האט זיך ארויס געזאגט געגען העכערן דעם באהן-טאריף פאר סחורות.

אפמאך צווישען אייזען-סינדי-קאטען פון פוילען און דייטשלאנד

ווארשא, 22 (טעלעפאניש) צווישען די דיי-טש-דייטשלאנד און פוילען איז גע-שלאסען געווארען א נענענצווייסיגע אפמאך.

דעמאנסטראציעס אין מעקסיקא געגען הובערן.

לאנדאן, 22 (אמע) אין מעקסיקא זענען פארגעקומען גרויסע דעמאנסטראציעס געגען דעם ניי-געוועהלען אמעריקאנער פרעזידענט הובער, צו ליב דעם האט הובער רעזיגנירען פון זיך קומען קיין מעקסיקא.

די ענגליש-סאוועטישע בעציהונגען

וועלען דערווייל נישט געענדערט ווערן לאנדאן, 22 (טעל. 22). דער אויסער-מיניסטער טעמפלעלען האט ערענעקטען אין פאר-לאמענט געהאלטען א גרויסע רעדע ווענען די בע-ציהונגען פון ענגלאנד צו סאוועט-רוסלאנד, טעמפלעלען האט ערקלערט, אז ענגלאנד טראכט גארנישט ווענען ענדערען די ביזאיינע-ציהונגען צו סאוועט-רוסלאנד, ענגלאנד וויל נישט צו ס'זאלען זיך איבערהוירן די ועלבע זאמען וואס זענען געשעהן, בעה ענגלאנד האט געהאט אנהיי-בעט די סאוועטען.

וואולקאן-אויסברוך.

וויי, 22 (אמע) לויט מיטילאגען פון פאר-טאווען האט געכעטען ביינאכט אויסגעבראכען דער וואולקאן קראקאטא. די גרויסע מאכען פיער-לאמע-רוקען, זיך מיט א גרויסער שנעליקייט פאראויס, פערניכטענדיג אלץ אויפן וועג.

אפגעברענט א גרויסע קירך אין ניו-יארק

דער שאדען בעטרעפט 4 מיליאן דאלאר ניו-יארק, 22 (אמע) נעכטען איז דא אויסגעבראכען א שרפה אין דער ניי-אויסגעבוי-טער באפט סטעי-קירכע, וועלכע איז סובסידירט געווארען דורך ראקעלעריי. די באצע: געביידע איז אפגעברענט געווארען, דער שאדען בעטרעפט 4 מיליאן דאלאר. צו דער גראנדיעזער שרפה הא-בען זיך צוגעקוקט 100 טויזענד מענטשען. די אפ-געברענטע קירכע איז געווען אויך 100 מעטער.

דעמאנסטראציע פון יודישע ארבייטער אין פתח-תקה.

ירושלים, 22 (יט"ט טעלעגראפיש) אין פתח תקוה איז פארגעקומען א דעמאנסטראציע פון יודישע ארבייטער, וועלכע האבען געפארט צו-נעהמען יודישע ארבייטער. ס'איז געקומען צו א צוזאמענשטויס מיט דער פאליציי, די דעמא-נסטראציע איז פאנגעדערקטריבען געווארען.

אינוואנדערונג קיין ארץ-ישראל

ירושלים, 22 יום"ט טעלעגראפיש) די איי-נוואנדערונג קיין ארץ-ישראל וועט זיך איבער די אויסוואנדערונג. אין אקטאבער זענען פון לאנד אויסגעוואנדערט 180 יודען, און נענענצוואנציג זענען 205. בכלל זענען פאר זעלבן חודש ארויסגע-פארהרען 333 פערזאן, אריינגעפארהרען זענען 279.

דער לעצטער בעפעהל

EMIL JANINNGS

אין דער ראלע פון רויס-שען גרויספירשט - דירעקטאר פון דער ווארשאנער אפערע

הינא-מעאטער "CAPITOL"

רוג זאוואדוקא און זאכאדניא. אויסערדעם: צום ערשטען מאל אין לאדו דער אקסעלער פילם א. נ. לאדו. דער הויפט-צענטער פון דער פוילישער טעקסטיל-אינדוסטריע, פאדאקציע "Irafilm"

ג'יינער סאל-קאמפלאני

25 דעצעמבער 1928

25 דעצעמבער 1928

א דורכפאל פון ארעפאדמאטארישער טעטיגקייט

נאך דעם, ווי דער קעניג פון אפאנאניסטאן, אפאנאניסטא האט פערבראכט עטליכע חרשים און איראפא האט ער ביי זיך און לאנד אנגעהויבען א ברייטער-פאליטישע רעפארמאטארישע טעטיגקייט. דערביי הארף מען וויסען, אז אפאנאניסטאן איז בעוואוינט דורך א זעהר פרימיטיווע בעפעלקערונג, וואס שטעהט אויף א נאך נידעריגער קולטור-סדרה, וועלכע פערשטענדליך, אז ביי אונז לאנג איז דער ענין פון אדורכפאל פון אדורכפאל רעפארמאטארישע טעטיגקייט פון אפאנאניסטאן.

דער קעניג אפאנאניסטא האט געווען אין איר-ראפא גרויסע רוקמאטארישע וואס הערשען מיט א קראפטיש איבער גרויסע ציוויליזירטע פעלקער; ער האט געזעהן, ווי זי פיהרען אדורך זייערע גרויסע פליענער, און ווי זי בעקעמפען יעדער ווידערשטאנד. אונט דעם ער טאק און געווען, וואס עס האט אריינגעקומען זיך חבל לויטן סאמאטעראנישען געזעצן סאמאטעראנישע קעמאל פאנא און הערשער און זיך סאמאטעראנישע פון דער נייער טעריק, דער בעוועג פון סולטאן, פון די גריכען, דער גרויסער פאלקס-הער, וועלכער האט מיט א רייסטער און פעסטער האנד אפגענומען דעם חורבן פון טעריק.

און א, דערהויבט דעם הערן פון קעמאל פאנא, וואס ספעציעל אימפארט אפאנאניסטאן. אין משך פון עטליכע יאהר האט דער טעריקישער דיקטאטאר זיך נישט נאך אנגעהויבען געגעבען מיט די אויסערליכע שונאים, נאך און אדורכפאל פון א וועלכע איבערלעב רעפארמאטארישע וועלכע עס איז שווער זיך פארטראגטעלען אפילו פאר אפאנאניסטען.

קעמאל פאנא האט אפגעטיילט די קירן פון דער מלוכה, צוגענומען ביים קראפן דעם כאראקטער פון א קראפן און איינגעפיהרט די סאמאטעראנישע וויסנשאפטן, ער האט און אפגעשאפען די פיל-חיבשער, פערזעהרעט צו טראגע פוסקעס און טור-אנען, פערזעהרעט בכלל צו טראגע די טעריקישע אפאנאניסטען און רעליגיע טראכט, און איינגעפיהרט די אויפגעשאפע קלירונג, לסוף האט ער און אפגעשאפען דעם טעריקישע אלקה-פיה און איינגע-פיהרט דעם אפאנאנישען.

מיט און ווארט - פון א טיפיש אריענטאלישען לאנד האט ער אין משך פון עטליכע יאהר געמאכט אויסערליך און איראפאניש לאנד. בכדי זעהערדיג אפגעשאפען די גרויס פון זיין אויסטו בעדארף מען געהערט צו קענען דעם מוסול-סענערס צוגעבונדענקייט צו רעליגיע און טראדיציע. און עס דעריבער קיין אונזער נישט, וואס אפאנאניסטאן איז ארויסגעפארען פון אפאנאניסטאן איבערשאפט, און בעקומען הייבן חשבון צו ווערן ביי זיך און לאנד דער קעמאל פאנא.

עס האט זיך אויפן פערזעהרעט צו איראפאניש איירען אפאנאניסטאן, און ער האט זיך גענומען צו דער זאך אויף א רארקאלען אפן. דערקעמטען און געוועזען האבען זיך א יאט געטן פון דער ברייטער האנד, און אלע זיי זענען כמעט קאפירט געווען פון קעמאל פאנא'ס רעק-רעמטען.

פונקט אזוי ווי אין טעריק, האבען זיי צוויי-דערט די סאטען, און ס'איז ענטשטאנען א געזעצונג פאנאנישע דער חילוק אין אבער געווען, אז קעמאל פאנא האט א טייל רעפארמאטארישע איבער-און אפאנאנישע האלט נאך אין ארויסגעבען בעפעלען. אין זיין רעפארמאטארישע וועג האט ער מיט סאטע קעמאל פאנא געהאנדעלט ווי א פאליטיקער און אפאנאנישע הערשער, נאך אפאנאניסטאן האט דעם ווי אפאנאנישע הערשער, און די אפאנאנישע און דער פערשטעט זיך, אז די לאנגע האט זיך געד-שפען נאך אפאנאנישע, און די אפאנאנישע און דער ווידערשטאנען האט זיך פערזעהרעט און אפגעטעם בתם און רעוואלוציע.

דער „ועד הקהלות" אין ענגלאנד וועגען דער לאגע פון די יודען אין פערשידענע לענדער.

דינס די ארויסגעקומע פאסטולאטען, וואס איז שייך דער לאגע פון די יודען אין פארווערטס-לאנד און דער מעגליכקייט פון עווענט-עלע אינטערנענען אין דער ריכטונג, קען נאך דערווייל נארויסע מיטגעטיילט ווערען. אין הסכם מיטן פארשלאג פון יודיש-אמע-ריקאנישע קאמיטעט, וועט דורכגעפיהרט ווערען א געביטונגע אונטערזוכונג פון דער לאגע פון די יודען אין הימן און עס וועלען אפגענומען ווערען די נאטיגע שריט, כדי צו פערבעסערען ווער פאר טעריעלער און רעכטליכער לאגע.

זום סוף האט דער „ועד הקהלות" בעהאנדעלט אויספיהרליך די געזעצן-עס און בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צום לאנד-אדער פיהרונג וועגען צונויפנעמען א ספעציעלע קאמפערענץ פון רבנישע אויטאריטעטען, כדי אפצולעזען און רעוואלוציע א רייה פראגע, וואס זענען פערזעהרעט מיט די געזעצן און פוט דער לאגע פון די ענגליש.

די ביהנאטישער יודען פאדערן אנצונעהמען די הונדערט טויזענד דאלאר.

פירנאטישע (ישיב) אויף א פערזעהרעט פון די היגע ציוניסטישע האנדלערקער און סחרים-פערראנישע וועגען קהלה-ענינים און אויך אפגענומען געווארען א רעוואלוציע צו אינטערנענען ביים

לאנד-אדער (ישיב) אויף דער לעסטער זיצונג פון „ועד הקהלות" אין ענגלאנד (פאנאר און רעזיזיס) און פארווערטען געווארען דער בעד-ריכט פון „דושיבאנט פארען קאמיטע" וועגען דער לאגע פון די יודען אין פערשידענע לענדער. לויט דעם פערטיט איז און צוואנגענאנג מיט דער רעגיר-רונגס-דערערונג אין רומעניען דורכגעפיהרט געוואר-ען א פריינדליכער ברייט-אויסמיש צווישען דעם „פארען קאמיטע" און די נייע רומענישע מיניסטער-רע, וועלכע האבען פערזעהרעט, אז די נייע רומעני-נישט רעוואנע וועט זיך פריינדליך בעזעהען צו אלע מינערהייטען. די קארעס-אדערענע וועגען „פערזעהרעטע" ווערט נאך פארטראגעט.

די אינטערנענען פון „דושיבאנט פארען קא-מיטע" ביים גענעראל-סעקרעטאריאט פון פעלקער-בונד וועט איינפיהרען געמיינענער ענדערונג: אין דער פראגע-דור פון אפגעטומען פעטיציעס פון פרוואטע געוועלשאפטען, און נעקרוונג געווארען מיט ערפאלג. דער ראט פון פעלקער-בונד האט בעפרי-

פירנאטישע (ישיב) אויף א פערזעהרעט פון די היגע ציוניסטישע האנדלערקער און סחרים-פערראנישע וועגען קהלה-ענינים און אויך אפגענומען געווארען א רעוואלוציע צו אינטערנענען ביים

אריבע ווען אין פרוואנטישע (דער פירנאטישער סאניסטראט האט זי בעקאנט, זיך אפגעוואנט און צוגעקען די יודיש די רע). אויף דער זעלבער פערזעהרעט און אויך אפגע-נומען געווארען א פראטעסט-רעוואלוציע געגען דעם אונגעשטערטע ערשינען פון דעם אנטיסעמיטישען אריאן „דער שבת-קוריער", וואס ווערט פון דער מאכט נישט קאנפסקירט.

פערראין פון דער יודישער פועס אין בערלין.

בערלין (ישיב) די מען איז דא אפגעהאל-טען געווארען די קאנטיסטואירענדע פערזעהרעט פון „פערראין" ווען דער יודישער פועסען „אלס פארזיער און געזעהלט געווארען די לעא קריינדלער, אלס ווייניג-פארזיער - רעדאקטאר ארטור שווענער. זיין דעם זענען אין דער פערזעהרעט פון פערראין געוועזען געווארען אלס קאסיר - מ. האורט פראנס, סעקרעטארע - דושיבאנט גען און דער מאן סוועט. עס זענען נאך רעווערווירט געווארען 2 ערטער מיט א בעראטענער שטימע פאר די נישט-אפגענומענע מיטגלידער פון פערראין.

עס איז בעשלאסען געווארען צו ארגאניזירען יעדע חודש דיסקאסיאנס-אפגעווענדען אויף וועלכע עס וועלען פערזעהרעט ווערען די פראבלעמען, וואס גיל-טען אלס שטרייט-פראגען אין דער יודישער עפענט-ליכקייט, לעצטענס האט זיך די צאהל מיטגלידער פון פערראין פערזעהרעט פערגרעסערט.

די געשלעסענע טויערען פון „גאלדענעם לאנד". דער דערנער-וועג פונם יודישען וואנדערער.

האט אפגענומען, האבען זיך צופראכען א ביסעל צו פרהיזיסטן. אויב זי דארפען קומען אויף דער רויסער, פוילישער אדער רומענישער קאנאסאס, וועט זי נאך אויסקומען צו ווארטען אייניגע יאהר וועט זי רופען צו געבען זי א ווייט.

א נרויסע צאהל פערראינער-אריבע פער-זעהרען אין אפערדיקע קענען זיך ארום נישט פונאנד-רעקאנזע, ווער עס קען יא אריינקומען אין אמע-ריקע, און ווער נישט. אדערען ווייסען נישט גענוג, אויב זייערע קרובים דארפען ווארטען אויף א קאנאסא, אדער אויב זיי קענען קריגען א ווייט אויסער דער קאנאסא.

כדי צו מאכען די נאנצע זאך קלאר, וועלען מיר דא געבען פאלגענדע אינפארמאציע: עס קענען אויס אריינקומען אין אמעריקע אויסער דער קאנאסא:

1. פרויען און קינדער אונטער 21 יאהר פון אמעריקאנער פירנער.
2. מענער פון אמעריקאנער פירנער, וואס האבען געהייראט פאר דעם 1. יוני 1928.
3. רבנים, פראפעסאר, גייסליכע.
4. איינזאמלערע, וואס זענען געפארען יעדערען אין קאנאסא, בעסיקע, צענטראל אמע-ריקע, צוואכע מיט ווערע פרויען און אונטער-הייראט-טע קינדער אונטער 18 יאהר.

1. מענער פון אמעריקאנער פירנער.
 2. מענער פון אמעריקאנער פירנער, וואס האבען געהייראט נאך יוני 1928.
 3. ער-ארבייטער מיט ווערע פרויען און אונטער-הייראטע קינדער אונטער 18 יאהר.
- אין דער צווייטע העלפט פון דער געזעהר-ליכער קאנאסא, און אויך אויב עס בלייבען ווייסען פון דער ערשטער העלפט פון דער קאנאסא, קומען צום אלעם ערשטען פרויען און אונטער-הייראטע קינדער אונטער 18 יאהר פון א עלכע איינזאמלער, וואס זענען געוועזען אריינגעוואסן געווארען קיין אמעריקע, אבער וועלכע זענען נאך דערווייל קיין אמעריקאנער פירנער נישט געווארען.

(הארעספאנדענץ פון ניו-יאָרק)

ווערע ווייסע - ערשט הייבט דער קאנאסא און ארויסגעבען ווייסע פאר די צווייטע פוסת פראג-געט פון דער אימפארטאנטיקאטאן, און נאך ערשט קומט די רייה פאר די פאמיליעס פון יענע, וואס זענען נאך נישט קיין אמעריקאנער פירנער. דער נייער געזעצן גיט די דאזיגע פאמיליעס ב'ווי די פרויוויליע צו זיין די ערשטע און דער דאזיגער קאמפערענץ אבער אויף זייער רייה אין דער צוויי-טער האלב פון דער קאנאסא מונען זיי סוף ווי ווארטען. און די דאזיגע אויסטייטונג פון דעם נייעם געזעצן אויף אים שולדיק אין דעם וואס א נרויסע צאהל יודישע פאמיליעס און פויליש, רומעניש און און אדערע לענדער וועלען נאך מונען בלייבען אויף זייערע פלעצער און ווארטען אויף זייערע ווייסע א ריי-פיר יאהר, די זאך פון אימפארטאנטיקאטאן וואס פאלע ארום אין דער ערשטער העלפט פון דער קאנאסא אלס פרויווילירטע אימפארטאנטיקאטאן, און א ריי, אז יענע, וואס ווערע קרובים אין אמע-ריקע זענען נאך קיין פירנער נישט, האבען נישט קיין שאנס צו קריגען ווערע ווייסע, כל זמן די דאזיגע קאנאסא אין נאך נישט איינגענומען רעלעגירט. עס איז געווען א האפענונג פון א צאהל ווייניגע אימפארטאנטיקאטאנער, אז די נייע פערזעהרעט צום אויספירען זען עס וועט פיהרען דערצו, אז אין פער-זעהרע פון זייער צייט זאך עס זאל די גרעסטע צאהל פרויען און קינדער האבען א מעגליכקייט צו זיין פערראיניש מיט ווערע בעסער א זעלע ע.

די האפענונג איז פערזעהרעט אפגענומען געד-ווארען, ווען עס האבען אפגע זייען איינס אפגענומען פערזעהרע פון די אמעריקאנער קאנאסאטען אין אן אפאלאנד ווען דער אימפארטאנטיקאטאן אין ווערע געזעהרען די צאהל פון פרויען און קינדער פון אד-מערקאנער איינזאמלער, וואס האבען זיך דער-ניסטירט אויף דער רומענישער קאנאסא, און צום פיינפיל, אזוי גרויס, אז עס וועט דארפען געמען אפגענומען פיר יאהר פאר יענע וואס זענען זיין אויסרעיסטירט, ביז זיי וועלען קענען קריגען ווערע ווייסע. נאך ערנער האלט עס מיט יענע, וואס זענען רעגיסטרירט אויף דער פוילישער און רויסישער קאנאסא. אפילו יענע וואס קענען אריי-קומען אין דער „היסטארישער" קאנאסא, דאס פיינט, זענענען פון אמעריקאנער פירנער, ווען עס אויף דער רויסישער קאנאסא אויך מונען ווארטען עטליכע יאהר אויף ווער רייה צו קריגען ווערע ווייסע, אפערעטעס זיין פון אועלכע, וואס דארפען אריי-נעקאם ווערען אויף דער צווייטער העלפט פון דער קאנאסא, פון אפילו, וועמענס קרובים אין אמע-ריקע זענען דערווייל קיין אמעריקאנער פירנער.

די נייע פערזעהרעטונג אין דעם אימפארטאנטיק-געזעצן, וואס האבען ארויסגענומען אויף פיל שטח, און א סך יודישע הייער פון בירע ווייסע, ווען לען, ווי עס ווייס אויב, נאדער נישט פערזעהרעט די ענטראפערטע-גלייכעסען אין יענע אימפארטאנטיק-געזעצן, וואו זייען מאכען אויס די היכשע פראצענט פון די אימפארטאנטיק-געזעצן, יענע, וועלכע האבען זיך געד-אילט און פערזעהרעט ווער פערזעהרעט אויסן געט פון דעם נייעם געזעצן וואס דער אמעריקאנער קאנאסא-טען

גרויס איז געווען די פרייה פון סווענער יודישע פאמיליעס אויף בירע ווייסע, ווען דער אמעריקאנער קאנאסא האט היינטגען ווער אפגע-טען א געזעצן צו פערזעהרען די אימפארטאנטיק-נאטיגע-שוועריקייטען ביים אריבערברענגען נאדער-טע קרובים פון איראפע.

אבער גרויס איז דעם די ענטווינג פון די זעלבע סווענער יודישע פאמיליעס, ווען זייערע קרובים אויף יענער זייט ים קומען צו די אמעריקא-נער קאנאסלען צו קריגען ווייסע לויט דעם נייעם אפגענומענע געזעצן, און מונען אפגעקוקען צוריק מיט ליידיגע הענד און מיט צופראכענע הערערע, דער געזעצן איז טאקע אפגענומען געווארען, אבער ארייטען ארבייט ער נישט אזוי ווי עס האבען ערווארטעט די פערראינער-אריבער-טע פא-מיליעס.

דער נייער געזעצן, וואס איז גענומען געד-ווארען סוף אין קאנאסא און ס'איז גענומען, האט געזעצן די האפענונג צו היבשע סווענער-מע-רע, אז אפאלאנד וועלען קענען איבערנעמען אהער ווערע פרויען און קינדער און עס שוועריקייטען. דער געזעצן וואס פירנער, אז נישט בלויז אמעריק-קאנער פירנער, נאך אפילו אועלכע, וואס זענען נאך קיין ביר ער נישט, קענען אריבערברענגען זייער ערע פרויען און קינדער קיין אמעריקע אלס די ערשטע און דער קאנאסא.

האבען זיך זיין אין דער אלטער היים פיל פאר-מיליעס אוי פערזעהרעט ווער האב און נוסס און זיך אן ע יפע אינפארעט און ווען אריין ווי זענען ווערע יוכער, אז די דארפען בלויז קומען צום אמע-ריקאנער קאנאסל, קריגען זיי גלייך א ווייטע און פארדערן גלייך אס קיין אמעריקע.

ווערע האפענונגען זענען אבער צוהייען געד-ווארען, ווען זיי זענען געקומען אין פירא פון אמערי-קאנער קאנאסל דער קאנאסל האט זי ערקלערט, אז דער נייער געזעצן און טאקע אפגענומען געווארען, און זי ער האט טאקע דעם זענען צו העלפען דער פערראיניש ונג פון צווייטע פאמיליעס, אבער נישט אין איראפעאישע לענדער קען דער אפאלאנד-מענער געזעצן פונען הילף צו דער נרויסער צאהל פאמיליעס, וואס וועלען פארדערן קיין אמעריקע. אין אייניגע לענדער זענען די אימפארטאנטיק-אפאנאנישע-רע אפאלכע, אז די פרויען און קינדער פון אמעריקא-נער נישט-פירנער וועלען נאך אלץ מונען ווארטען עטליכע יאהר ביז זיי וועלען קענען קריגען א ווייטע קיין אמעריקע.

ווי אן בערנער די אמעריקאנער קאנאסלען און איראפע די דאזיגע איינטייטונג ווערע צו דעם נייעם געזעצן? די קאנאסלען הייען אן, אז אויסער דער ניד-ווערליכער אימפארטאנטיק-קאנאסא אין נאך פערזעהר-און זאך ווי פרויוויליע יעדערע וואס מינט איינע-ליך, אז די ערשטע פאפאנע פראצענט פון דער געזעהר-ליכער קאנאסא דארפען געגעבען ווערען צו אימפארטאנטיק, צו העלכע עס ווערען פערזעהרעט, ערשטענס, לעסטערען פון אמעריקאנער פירנער, צוויי-טענס, מענער פון אמעריקאנער פירנער, וואס האבען געהייראט נאך יוני 1928, און דריטענס, ער-ארבייטער מיט ווערע פאמיליעס. ווען די דאזיגע „היסטארישער" און זיין פערזעהרעט אדער ווען עס זענען זיין נישט מער קיין אימפארטאנטיק וואס זענען פערזעהרעט צו קריגען

Dr. med. J. LUBICZ
ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימנגען פון די פלייצעס און גלידער, איינטיקע פראצעדורעס און קאמפליקטירטע אפאנאנישע טראכטען, וואס קלענען אויף פלעסטיקע סטרא-ליכע מיט, גארטען א. א. א.

Dr. H. WOLSKOŁA
צעגעלינאנא 25, טעל. 26-87
ספעציעל צוזעט פאר הויט און ווענע-רישע טראנקהייטען, מענער-טויבעס, זלע ארט אנאליזען, בעהנדל-זינג מיט קווארץ-סטרעלען.
זעטען און פון 8-10 סריה, 12-22, און פון 4-8

16 טויזענד מייל מיט אנ'אויטאמאביל

(רייזע-אינדריקען)

פארהערדיג דורך די זומפען און דורך דעם הונגער-לאנד, זענען מיר אנגעקומען צו די קווא-לען פון ניל. היי-יאהר איז אבער פארגעקומען א גרויסע פערמליצונג פונ'ם טייך, וועלכער האט פערנאסען די ארומיגע געגענד אין דער ברייט אויף א גאנצען מייל.

מיר האבען זיך אפגעשטעלט אין ראדזשאף, דאס איז דער פארט פון ניל, וואו עס הייבט זיך אן די קאמפליקאציע מיט כארטום. צוליב דער פער-פליצונג האט מען געמוזט אפשוטלען די קאמוני-קאציע פון די שיפען. הונדערטער פאסאזשירען זענען געבליבען שטעקען אין מיטען וועג. אנ'עכ-צווארע פון איטאליענישע אראפלאגערן זענען גע-צוואנגען געווען איבערצווארטען א פאר וואכען ביז מען וועט פאר זיי קענען צוברענגען מיישע פערנוי-זאפאסען פון כארטום.

מיר האבען זיך אנגעפרעגט ביי די איינוואוי-נער פון ראדזשאף וועגען דעם ווייטערדיגען העב-אלע ידיעות, וואס מיר האבען בעקומען, זענען געווען ווער פסימיסטישע. מען האט אונז נישט געגעבען קיין שום האפנונג, אז מיר וועלען זיך קענען לאזן אין דעם ווייטערען וועג.

קעפיטאלן לאסען האט געוואלט דינגען א'אפ-ראפלאן, פרי צו קענען אויספארשען די לאגע און צו בעשליסען, וואס ווייטער צו טון. זוכענדיג א-אראפלאן האט זיך קעפיטאלן לאסען דערוואוסט, אז אינער ספעציעלער שליח געפינט זיך שוין אויפ'ן וועג קיין ראדזשאף. דאס שיק, מיט וועל-כער ער איז געפאָהרען, איז אבער בעשעדיגט גע-וואָרען אין ער האט נישט געקענט דערגרייכען ביז ראדזשאף.

מיר האבען פון איהם בעקומען א דעפעשע, אין וועלכער ער האט אונז געראטען, אז א טייל ווען זאלען מיר פאָהרען מיט א שיק, מיר האבען דעם דאָזיגען פאָרשלאָג אומבעדינגט אפגעוואָרפען. מיט אונזער עקספּעדיציע האט זיך אפילו פּעראַנטווערטליכט דער גובערנאָטאָר פון מאַנגאלי-ע. ער האט אונז איינגעלאָדען צו זיך, אָפּגעהאַלטען מיט אונז א פאר קאָנפּערענצען און האט צום סוף געמאַכט דעם זעלבן פאָרשלאָג, וואָס אונזער ספּע-ציעלער שליח.

אויף אזע פאָרשלאָג האבען מיר נישט גע-טאָרט איינגעהן, וואָס איז אונז אַלואַ געבליבען צו טון? וואָס פאר אַן אַוואַנטורע איז געווען, פּדי צו דערגרייכען ביז כאַרטום נישט מיט א שיק, נאָר מיט אינזערע אויטאָס?

גרויסער ערפאלג פון ארטור שי'ס בילדער-אויסשטעלונג אין פאריז

א עלטע פערזענליכקייטען ווי שלום אש מיט זיין פרוי, ארטור רובינשטיין, פראפעסאר וואיאזעסקי, ווערן געציילט א. א. די גאנצע פראנצויזישע פרעסע איז פול מיט לויבענדיגע וועגען וואו דערפארען טאָלאַנט פון דעם לאָדער יודישען קינסטלער ארטור שיק, פכעט אלע זיינע מיניאטורען זענען אין משך פון דעם ערשטען טאָג פערקויפט געוואָרען און דער קינסטלער איז איינגעלאָדען געוואָרען מיט זיין אויב-שטעלונג קיין ענגלאַנד, האָלאַנד, אַמעריקא א. א. שיק האָט לער עצה די אלע איינלאָדונגען נישט אָנגענומען און ער קלויבט זיך מיט זיין אויב-טיגער אויסשטעלונג קיין פּוילען, אַזא ער וועט זיין דער גאָסט פון דער פּוילישער רעגירונג, וועלכע אָרדענט אין זיין אויסשטעלונג פון די מיניאטורען פון "קאלישער סאָבאָט" אין וואַרשא, קראַקא, ווילנא, לעמבערג און לאָדז.

PEPEGE
M. Jaskowicz Piotrkowska 9, tel. 77-63

Dr. H. Lubicz
צענעלניאָנג 43, טעל. 32-41
ספעציעלעס פאר הויט, הענערלישע און סענער-העכע קרענקייטען. היי זען מיט קוואַלן לאָזען (האָר-אויספאל)
נעמט אָן פון 8-10 און פון 5-8 נאָכער.

ווען מיר זענען אָנגעקומען קיין מאַנגיאָלע, זענען מיר געצוואונגען געווען דאָ זיך לענגער צו פּערהאַלטען, כדי אָפּצוואַרטען דעם שליח, וואָס פון האָט פאַר אונז ספּעציעל אַרויסגעשיקט פון מצרים, דער דאָזיגער שליח איז געווען א גרויסער ספּעציעליסט אויף די וועגען פון די סודאַנישע מדברות.

די ערנסטע וועגען פון גאַנץ אַפריקע געפינען זיך טאַקע אין סודאַן. אפילו אין דער בעסטער צייט, ווען די וועגען זענען טרוקענע, זענען זיי אויך געפּערהליך פאַר אויטאָמאָבילען. אין מיר האָ בּען רואַ געצוואַנגען אויפ'ן סעזאָן פון די גרויסע טראַפּישע רעגענס.

זיך זענען זעהר צופרידען געווען פון אַפּריה אין מאַנגיאָלע. מיר האָבען פאַר די דאָרטנע איינ-וואוינער איינגעקוקט א קינאָ פּאַרשט לונג, וואָס האָט געהאַט א גרויסען ערפאלג. דערווייל האָט א פאַר טעג גאַנצאָנדיג געגאַסען א שלאַקט-רעגען, די געגענד איז פּערפליצט געוואָרען. מיר האָבען געוואלט זיך פּערבונדען דורכ'ן ראַדיאָ מיט דער פּאַנאַמעראַדע-סטאַציע. די שפּאַרקע רעגענס האָבען אונז אַבער געשטערט און בשום אָפּן האָ-פּען מיר נישט געקענט בעקומען קיין ראַדיאָ-פּע-רינדרונג.

א פאַר טעג האָבען מיר גויל אָפּגעוואַרט אין זיך אויסצוגעהן. דער ספּעציעלער שליח איז נישט אָנגעקומען. דאָס וועטער האָט זיך נישט געענדערט. עס האָט שוין נישט געהאַט קיין זיין לענגער צו וואַרטען. מיר האָבען זיך געלאָזט אין וועג. די וועגען זענען געווען אַזוי דורכגעפּעצט דורך די רעגענס, אַז די רעדער פון די אויטאָמאָבילען זענען ביז צו דער אַקס אַרײַן אין די זומפען. מיר האָבען זיך זעהר פאַמעלעך געווקט פּאַרווערטס, און יעדען אָנווענד, ווען מיר האָבען זיך אָפּגעשטעלט אָפּצו-הען, זענען מיר געווען טויט-מיר. דאָך האָבען מיר געמוזט יעדען אָנווענד רייניגען די אויטאָמאָבילען, זיי זאלען זיין גרייט אָפּצופאַהרען צומאַרגענס פּריה. צו די אלע שלעכטע רייזע-פּעריאָדען איז צוגעקומען נאָך איין צוהר. עס איז שווער געווען צו בעקומען לעפענס-מיטלען. אין סודאַן פּערשט א כּרענדישער מאַנגעל פון לעפענס מיטל און די געפּעלקערטע הונגערהאַט אייביג. די רעגירונג האָט אָנגענומען שריט צו לינדערן דעם דאָזיגען הונגער. דאָס האָט זיך איהר אַבער נישט איינגעגעבען און מיר האָבען געמוזט ביסלעכווייז מיטהינגערען. כאָטש פאַר גרויסע געלדער האָבען מיר דאָך פון צייט צו צייט בעקומען עפעס צו עסען.

דער בעליבטער גרויסער יודישער זינגער יוסף ווינאָר-ראַיאָו פּיערט איצט דעם 40-ערהעריגען יובר-נעאום פון זיין אַרטיסטישער אַרבייט מיט א גרויסען קאָנצערט דינסטאָג דעם 25-טען דעצעמבער 8:30 אָנפּעהן אין פּוילישער אַרטיסטישער אַקאָדעמיע פון וואַרשא. זינגער גרויסער זינגער מיט אַנאָיטערען סאַנטער געשטימע היטער זיך מיט א לענדער-אַרע-קאַרענע - קומט איצט צו אונז פּראַווען זיין 40 יע ריגע שטח.

זינגער פּוילישער האָט לאָדז געוואונדערט דעם גרויסע קינסטלער יוסף ווינאָר-ראַיאָו. זיין וועגען האָט אַלעמאַל געוואונדערט דאָס יודישע לאָדז. צו דעם דאָזיגען גרויסען ליסטע זינגער, וואָס איז געליבטע א פּערזענליכע פּאַרן גרויסען קינסט-לער, וועט ווינאָר-ראַיאָו אויסטרעטען און אַנאָיטערען זענען געווען פּאַרמאַס פון די שטעטע אפערקאָר-דער, יעס, ראַבאָבען און א גאַנצע רייע נייע נאָך-אַר-געזענע פּאַלקסטיינער, וועלכע דער זינגער האָט מיט זיך געבראַכט פון אַמעריקא.

אין קאָנצערט נעהט אויך אַנטויל די בעקאַנטע וויאָליניסט ערן ליליאַ האָ, אַזאַקא און דירעקטאָר יעקב דירשפּעלד.

זו דער פּוילישער ערפּענונג פון שיק'ס אויסשטעלונג זענען געקומען די פּראָמינענטסטע מענער פון דער פּראַנצויזישער קולטור-וועלט מיט סענאַטאָר דע מאַנו, פּיער בענאַז און אַדרעס פּיר-בראַש. עס זענען אויך אָנגעווענד געווען מיטלידער פון פּוילישע קאָנסאַרט אין פּאַריז מיט גראַף בלאַ-פּאַוּסקי, צווישען די פּיל געסט זענען אויך געווען

UZYWA GRANULKI KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKĘ
ZŁYWA GRANULKI KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKĘ
KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKĘ
AP. KOWALSKI

אָווענט פון פּאַעזיע

מיטוואַך, ד. 26. סען, 8 אינאָווענד וועט אין זאָל פון מייסטער-פּעראַלין אויף זשע-אַמסקי-גאַס 74 פּאַרקמען "אַנאָווענד פון פּאַעזיע", אויף וועלכען עס וועט אויסטרעטען די בערהומטע פּוילישע אַר-טיסטקע וואַנדא מאַנדזלעווסקא. אין סראָגראַם געמונען זיך מאָנאָלאָגען און דעקלאַמאַציעס פון קאַנפּאָניצקא, מיצקעוויטש, טעטמאַציר א. א.

דער אווענד פון ז. שניאור

דער דיכטער אָווענד פון ז. שניאור וועלכער וועט פּאַרקומען היינטיגען דאַנערשטאָג אין פּיל-האַרמאַניע, האָט ביי אונז אין שטאַט אַרויסגעווען אַן אינטערעסאַנטע פּערסאָנאַל. בפרט צוליב דעם אינטערעסאַנטען דעפּערט, וועלכען דער דיכטער, וועלכער איז א גוטער רעדער און רעסטיטאַטאָר, האָרטען אויף יודיש. די טעמע פון רעפּערט, די ריכטליניען פּין דער יודישער שפּאַנג און די לעצטע צעהנד-ליג יאָהרען איז איצט זעהר אַקטועל, בפרט צו-ליב דער פּאַלעמיק וואָס ווערט אַרום דער פּרעג צעפיהרען אין איראָפּא און אַמעריקא.

פון פּאַלקס-אוינזערוועטע ביי דער ציניסטישער ארגאניזאציע

די היינטיגע פּאַרלעזונגען פון רעד. י. א. גער און ה' מ. לימאַן (גילבא 62) ווערען צוליב אונפּאַרויסגעזעהנע סיבות אָנגעלעגט.

שטאַטער-פּאַרשטעלונג למובת דעם בית-הדומים

(—) היינט קומט פאַר און פּוילישער אַרטיסטישער אַקאָדעמיע לטובת דעם בית-הדומים אויף געווענער 40 עס ווערט געשפּילט די פּיעטע, וועלכע האָט זיך שטאַרק אויסגענומען ביים פּובליקום, הערער צו פּער, ו. פּעו. די פּאַרשטעלונג וועט זינגער אַראַפּ מיטן נע-דעריגען ערפּאָל.

קאָנצערט פון יוסף ווינאָר-ראַיאָו

דער בעליבטער גרויסער יודישער זינגער יוסף ווינאָר-ראַיאָו פּיערט איצט דעם 40-ערהעריגען יובר-נעאום פון זיין אַרטיסטישער אַרבייט מיט א גרויסען קאָנצערט דינסטאָג דעם 25-טען דעצעמבער 8:30 אָנפּעהן אין פּוילישער אַרטיסטישער אַקאָדעמיע פון וואַרשא. זינגער גרויסער זינגער מיט אַנאָיטערען סאַנטער געשטימע היטער זיך מיט א לענדער-אַרע-קאַרענע - קומט איצט צו אונז פּראַווען זיין 40 יע ריגע שטח.

זינגער פּוילישער האָט לאָדז געוואונדערט דעם גרויסע קינסטלער יוסף ווינאָר-ראַיאָו. זיין וועגען האָט אַלעמאַל געוואונדערט דאָס יודישע לאָדז. צו דעם דאָזיגען גרויסען ליסטע זינגער, וואָס איז געליבטע א פּערזענליכע פּאַרן גרויסען קינסט-לער, וועט ווינאָר-ראַיאָו אויסטרעטען און אַנאָיטערען זענען געווען פּאַרמאַס פון די שטעטע אפערקאָר-דער, יעס, ראַבאָבען און א גאַנצע רייע נייע נאָך-אַר-געזענע פּאַלקסטיינער, וועלכע דער זינגער האָט מיט זיך געבראַכט פון אַמעריקא.

פּוילישער מאַנטשעסטער

אונטער דער רעדאַקציע פון א. ב. וכן און י. גיראָן איז ערשינען דער נומער 3 פון דער אלוסטריטער לאָדז צייטשריפט פאַר ווירטשאַפּט-ליכע, געוועלסטעליכע און קולטורעלע פּראָ-פּוילישער מאַנטשעסטער" מיט אַלגענדיגען איג-האַלט: אינזש. גרושן פּראַשקער, די לאָדזער אַנז-דעלס קאַמען און אירע אַימאַנצן, מאַניסטער ש. בונין - אַבסורדע, וואָס ווערען פּערוויק-ליכט, וו. פרענעס יודיש לעייטשטיין - דער יו-דישער כּוּח אַמאַל און היינט, ראַטמאַן י. מ. ביאַלער - וועגען ריינע הענד, וואָלף גיילדער - פּעראַמילער און וואַיאָזשאר, די מענש-לע-גענדע ישראל פּאַנאַנסקי, אַדוו. א. צימערמאַן - די ווירטשאַפּטליכע זעלבסטפּערוואַונטונג און דער יודישער אַנדוועקער, מאַניסטער ז. סטרויך - די ווינאָנסטע נויט אין לאָדז און די פּאַרמען פון איהר לעוונג, פרענעס באַריס אייבינגאָן - אין אייניקייט ליגט די ברכה" (צו דער פּראַגע פון צענטראַליזירען די לאָדזער יודישע נויט-אינסטי-טוציעס), מרוי. פּאַנסט - צערייט דער אינ-האַלט פון אונזער צייט, יודיאָן וואָלף - מיט לאָדזער יודען אין גע-נוד, משה העלמאַן - יו-דישע סטאַטיסטיק אין לאָדז, ב. א. גליקסמאַן - פון פּנס פון א יודישען כלל-טוער, פּאַרטרעטן פון לאָדזער כלל-טוער: א. ראַטמאַן יודיאָל יצחק בערמאַן, ב. פרנס מאיר פּאַצקער, אלי קאַר - זלטי-סאַט, הפּניק ווינאָווער - 10 יאהר מאַט-וקנים אין לאָדז, משה בראַדערזאָן - 8-דערמאַנט, נינא שוואַרץ - בוימאַל און. קונסט, ד"ר ווילהעלם פּאַלעק - יודישע שפּאַנג-נען און יודישע מאַטיווען אויף דער פּוילישער גינע, ד"ר יודיטה פּרענקעל - געוועלסטעליכע קלעבען, לאָדזער קליינזינגקייטען א. א. ה.

די קאליקא לאָדז-טאמאשאוו

(בו אויף דער צווייטער זייגונג פון אַרטיסטי-זעציאָנס-קאָמיטעט אויף צו בויען די עלעקטרישע באַהן לאָדז-קאַטשין-סאַמאַשאָוו, איז אויסגע-וועלט געוואָרען א פרעזידיום פון קאָמיטעט אין וועלכען ס'געהערן אריין ראַטמ. פּאַנאַוואָוסקי, פּאַר-זיצער) וויצע פרעזידענט ראַפּאַליסקי, און סטא-ראַטמאַ וועווסקי ראַטמ. י. ביאַלער, רעד. ד"ר קירקען, אַדוו. קעמפּער אַלס יוריסקאָנדלער און אינזש. בושאַוואָוסקי אַלס טעכנישער ראַטנעבער. ס'איז אויסגעצויגן בייט געוואָרען דער סטאַטוס פון דער אַקציע געוועזענע, וועלכע דאַרף בע-שטעטיגט ווערען דורכ'ן שטאַט-ראַט, וויל די שטאַט איז דער בעזיצער פון דער האַנצעטיע.

צוויי שרפות

אויף קאַטישעוויז גאָס אין אַלע 1 מאַי (2) און דער נילוערפּאַבליק פון יאָ סטאַ-רוכאַ אויף קאַטישעוויז 41 דאָט נעכטען אויסער-בראַבען א שרפה, וועלכע האָט געווערען א שעה צייט. די אַרום ערופּענע פּיערלעכער האָבען די שרפה איינגעלאָשען, דער שאַרען איז א בעדי-טענער.

א זערוואקסענער עולם

זאָם קאָן נישט פּערהאַלטען קיין מינדער-לידער. די טעג איז אין זאָל פון פּאַבליק מייסטער-פּעראַלין אויף זשע-אַמסקי-גאַס 14 פּאַרקומען א ליטעראַטישע אַקאָדעמיע. אין א געוויסן מאַמענט האָט זיך בעוויזען אויף דער סצענע אַנאַרטיסטיקע און אָנגעהויבען צו זינגען קינדער-לידער. א פנים, אז די דאָזיגע פּראָדוקציע איז דעם פּערזענליכען ערנסטען דערוואַקסענעם עולם נישט געפּעלען, ווייל פון אלע זייטען האָט זיך אויפגע-הויבען א היסטערי, געניצערין אין מיינערין.

די אָרדנער האָבען געטרויבט אַרויסגעטען די קאַנפּאָניצקערער. זיי האָבען זיך אַבער אָנגעשטויסען אויף א שטאַרקער פּוילישער און שטעקענע-פּאַ-זיציע מצד די איבעריגע געסט. עמיצער איז דער-ווייל געלאָפּען נאָך פּאַליציי. ביז די פּאַליציי איז בעקומען איז דער זאָל שוין געווען ליידיג פּע-שטעהט זיך, אַז די אַקאַדעמיע איז נישט פּע-רענדיגט געוואָרען.

בערויבט די האַנאָקען-קאַסע אין זונסקא-וואַליאַ

(2) אין זד. וואַליע האָבען אייבעקומען אויסגעברעכען די דאַפּעלטע סהיורען פון דער קרייז קר. קאַסע אין זיך אַריינגעקריגען אין קאַפּי-נעט פון דירעקטאָר וואו ס'איז געשטאַנען אַנ-איי-זערגע קאַסע. די אייבערעכער האָבען אויפגעדיפּען די קאַסע און אַרויסגענומען פון דאָרט 3825 זל. נאָכדעם זענען זיי דורכ'ן פּענסטער אַרויס אין באַרטען און פון דאָרט איבער'ן פּויליש אַרויס אויף דער גאַס. די גנבה האָט מען בעמערקט ערשט אין דערפריה. ביז איצט האָט מען נאָך זיי גנבים נישט געכאַפט.

באַראַכאוו-אַקאַדעמיע אין ענגלישען זאָל

(—) נעכטען איז אין ענגלישען זאָל פּאַרנעקער מען א פּיערליכע פּאַראַכאָו אַקאַדעמיע. די אַקאַדע-מיע האָט געעפּענט האַוואַר ערעלמאַן דער עולם וואָס האָט פּערפּילט דעם זאָל האָט זיך אויסגעהויבען און געווען די שוכה פון פ. ב. נאָך דעם האָבען ווערען דעם פּערשטאַרבענעם געערט די ה"ה חיים פּראָנט, קראָנעבערג דער יונגער דיכטער מישא העלמאַן האָט רעזיגירט זיינע לידער געווינענע פּאַראַ-אַזיאָן. דער מיטגליד פון דער אַבזיטוער סטאַ-יע שוואַרצבערג האָט רעזיגירט מלאַם פּאַעמע "פּאַראַ-אַזיעס" און צום כּוּח האָט ראַטמאַן בוקס-בוים פון וואַרשא געהאַלטען א רעפּערטאָ און וועל-כער ער האָט געגעבען אַנאַשטאַצונג פון פּאַראַכאָוו'ן אַלס אַרבייטער-פּיהרער, פּויליאָג און רעקער. די אַקאַדעמיע האָט זיך פּערענדיגט מיט'ן געוואנג פון דער שוכה.

דינסטאג ערפּענונג פון קינא-שטאַטער "בייקא"

דינסטאָג קומט פאַר די ערפּענונג פון דעם נייעם פּרעכטיגען קינא-שטאַטער "בייקא" אויף פּראַנצישקאַנער 31. אַלס ערעפּענונגס-טילע ווערט דעמאָנסטרירט צום ערשטען מאַל אין לאָדז מיט ספּאַנענדיגע פּויל א. ג. די פּערשטעסטע האָט שטיינריק, ערין קייערטיק און שלענעל אין די וויספּאַרלען. דער אַקאַדעמיע וועט בעשטעהען פון בעסערע כּוּח, אַזוי אַז ס'איז א וואַסען, און דאָס גייע קינא וועט האָבען דעם פּערזענליכע ערפּאָל.

